
Kyrkomötet
Motion 2022:63
av Sven Gunnar Persson m.fl.

Parlamentarisk utredning om indirekta val

Förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att tillsätta en utredning med bred parlamentarisk förankring med uppdrag att komma med förslag till utformning av indirekta val av stiftsfullmäktige och kyrkomöte och vilka ändringar av kyrkoordningen detta kan medföra. De ekonomiska aspekterna på ett sådant system ska också belysas i utredningen.

Motivering

Vid behandling av frågor om direkta och indirekta val vid föregående kyrkomöte konstateras i organisationsutskottets betänkande, som bifölls av kyrkomötet, att det behövs fortsatta samtal som berör valsysteemets utformning. Vidare konstaterar utskottet att en eventuell utredning av det slag som nu efterlyses bör ha en bred parlamentarisk förankring.

Frågan om direkta eller indirekta val till stiftsfullmäktige och kyrkomötet har diskuterats ända sedan beslutet att övergå till direkta val fattades av ett oenigt kyrkomöte 1999. I den konsekvensanalys som kyrkostyrelsen på uppdrag av kyrkomötet nyligen genomfört konstateras att såväl direkta som indirekta val är att betrakta som demokratiska val.

Svenska kyrkan är ett evangeliskt-lutherskt trossamfund som framträder som församlingar och stift (10 kap. 1 § kyrkoordningen). Församlingen utgör den primära enheten där samfundets grundläggande uppgift utförs. Regionalt framträder samfundet som ett stift. Genom denna grundläggande struktur och dessa förhållningssätt har Svenska kyrkan en liknande uppbyggnad som de allra flesta av civilsamhällets organisationer. Organisationer och föreningsliv som har haft och har en avgörande betydelse för den svenska demokratins framväxt och fortsatta utveckling. I dessa organisationer är val i allmänhet indirekta genom att lokalavdelningar väljer representanter till regionala församlingar, som i sin tur väljer ledamöter till beslutande församlingar på nationell nivå. Det är också fallet i de allra flesta kyrkosamfund i världen.

I ett trossamfund där den lokala nivåns centrala betydelse betonas så starkt förefaller det naturligt och rimligt att den lokala nivån också utser de ledamöter som har att besluta om samfundets angelägenheter på stifts- och nationell nivå. En sådan ordning skulle också på ett tydligare sätt visa att den nationella nivån inte är till för sin egen skull utan till för församlingarnas möjligheter att genomföra sin uppgift.

Förutom att spegla den kyrkosyn som så starkt präglar trossamfundets styrande dokument finns flera fördelar med ett indirekt val till stiftsfullmäktige och kyrkomöte. Betydande besparingar kan göras genom minskat behov av valmaterial och personella

insatser i samband med valen. Behovet av att trygga den demokratiska styrningen för framtiden till en lägre kostnad än idag lyfts också fram i kyrkostyrelsens skrivelse Verksamhet och ekonomi (KsSkr 2022:1 s. 8). Möjligheten att erhålla representation för grupperingar utan förankring på den för kyrkan centrala församlingsnivån begränsas också i ett indirekt valsystem.

En utredning av det slag som föreslås i motionen kommer att innebära ett omfattande arbete och kräver en bred förankring på alla nivåer. Det är därför rimligt att ett beslut i den grundläggande frågan om nytt valsystem fattas först i tiden efter det nästkommande kyrkovalet.

Figeholm den 3 augusti 2022

Sven Gunnar Persson (POSK)

Amanda Carlshamre (POSK)

Per Lindberg (POSK)

Bengt Kjellgren (BA)

Leif Nordlander (FK)

Berth Löndahl (FK)

Åsa Nyström, biskop

Åke Bonnier, biskop

Olle Reichenberg (BA)